

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю

(м. Харків, 8 квітня 2021 року)

ХНМУ
Харків
2021

Редакційна колегія:

В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов, І.В. Лещина, І.В. Завгородній,
А.О. Ніколаєва, І.В. Корнейко, К.В. Волошко, П.Д. Перцев.

А43 Актуальні проблеми вищої медичної освіти і науки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Харків, 8 квітня 2021 р.) / ред. кол.: В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов та ін. – Харків : ХНМУ, 2021. – 205 с.

<i>Кондратюк В.С., Бичков О.А., Шевчук С.Г., Палієнко І.А., Тарасюк А.П.</i> РОЛЬ ОБ'ЄКТИВНИХ ПІДХОДІВ У ОЦІНЦІ ПРАКТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА МОЛОДШИХ КУРСАХ	88
<i>Korneyko I.V.</i> LINGUISTIC LITERACY AND EMI TEACHER DEVELOPMENT	90
<i>Коробчанський В.О., Саркіс-Іванова В.В.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КОНЦЕПЦІЇ МЕДИЦИНИ ГРАНИЧНИХ СТАНІВ В ГІГІЄНИЧНОМУ АСПЕКТІ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID 19	92
<i>Корхов С.С.</i> ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ЯК ОДНА З НАЙВАЖЛИВІШИХ СКЛАДОВИХ У ВИКЛАДАННІ ДЕРМАТОЛОГІЇ ТА ІНШИХ МЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН	93
<i>Коцар О.В., Почерніна М.Г., Селіванов Є.В.</i> ПОРАДИ ВИКЛАДАЧАМ ЩОДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	94
<i>Кравчун П.Г., Шелест О.М., Ковальова Ю.О., Шелест Б.О., Мартовіцький Д.В.</i> НАУКОВІ РОЗРОБКИ КАФЕДРИ В ОПТИМІЗАЦІЇ КЛІНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ІНТЕРНІВ-ТЕРАПЕВТІВ	95
<i>Краснікова С.О., Мацапура Л.В.</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНТЕНСИВНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ	97
<i>Кривенко О.І., Стацак А.Ю., Каплуновський П.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОГО ПРАВА ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ: ДОСВІД ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	98
<i>Криворучко І.А., Гончарова Н.М., Тесленко С.М., Дроздова А.Г.</i> ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ МАЙБУТНІХ ХІРУРГІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ № 2 ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	99
<i>Кузіна В.В., Ткаченко М.В., Іскоростенська О.В., Хмиз Т.Г.</i> ДОСВІД ОПРАЦЮВАННЯ ЗАВДАНЬ «КРОК-2» ЗІ СТУДЕНТАМИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	101
<i>Кузьміна І.Ю., Кузьміна О.О.</i> ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	102
<i>Кузьміна І.Ю.</i> РОЛЬ СИТУАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ	104
<i>Кулаченко Б.В.</i> НЕЗРІЛІ МІРКУВАННЯ ПРО АКТУАЛІЗАЦІЮ ВИКЛАДАННЯ ОКРЕМИХ ПИТАНЬ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ	105
<i>Куліш М.В., Ярешко А.Г., Вородюхіна А.К.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ФТИЗІАТРІЯ»	105
<i>Лазоршинець В.В., Руденко А.В., Андрущенко Т.А., Рибаківа О.В., Руденко К.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ І НАУКОВОЇ РОБОТИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ІНСТИТУТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ХІРУРГІЇ ІМ. М. М. АМОСОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	107
<i>Лазуренко В.В., Старкова І.В.</i> ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК МІЖ ВИКЛАДАЧАМИ – ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ	108
<i>Лапишина К.А., Гонцій О.В., Лапишин Д.В., Адде-Кумі М.М.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	109
<i>Левашова О.Л., Тішакова Т.С., Козуб С.М.</i> ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА — ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ	111
<i>Лесний В.В., Лесна А.С.</i> ВІРТУАЛЬНА ПЛАТФОРМА MOODLE — СЕРЦЕ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	112
<i>Лиса О.М., Строкань В.І., Дутка Л.С.</i> КОЛЕКТИВНО-КОМПЕТЕНТІСНА ВЗАЄМОДІЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ: ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ	113

По-перше, онлайн-навчальні заняття повинні бути інтерактивними та заохочувати участь студентів. Цього можна досягти, включаючи симулятори клінічних випадків, тренажери віртуальної реальності для навчання пальпації, хірургічним та реанімаційним навичкам та введення пацієнтів-акторів або віртуальних пацієнтів для вдосконалення навичок спілкування та допиту.

По-друге, для забезпечення його вдосконалення медичні школи повинні будувати та інвестувати в передові технічні та інфраструктурні ресурси для підтримки цього способу навчання. Це повинно включати розширені комп'ютерні мережі та підготовку викладачів до технологічної універсальності для забезпечення добре організованих, стислих навчальних посібників, ігор, оціночних тестів тощо.

По-третє, ми повинні прийняти нашу нову реальність і розглядати це як можливість вдосконалюватись індивідуально. Ефективне управління часом та підтримка запланованого та структурованого плану навчальних занять в Інтернеті та приватних самонавчань мають важливе значення для успішного впровадження дистанційного навчання в медичну освіту.

Ми можемо зробити висновок, що в цю епоху COVID-19 медична освіта, швидше за все, ніколи не буде однаковою, але при відповідному використанні, попри свої обмеження, ці віртуальні інструменти можуть використовуватися як викладачами, так і учнями для досягнення спільної мети щодо забезпечення ефективної та ефектної медичної допомоги освіта для підготовки лікарів наступного покоління.

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА – ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ

Левашова О.Л., Тішакова Т.С., Козуб С.М.

ХНМУ, м. Харків, Україна

Сьогодні швидкі зміни та досягнення, що відбуваються в соціальній, культурній, економічній та політичній сферах, впливають на аспекти соціального життя; отже, освітні системи потребують оновлення. Науково-технічні досягнення ведуть до фундаментальних змін у соціальному та економічному житті, з одного боку, а також до концепцій та підходів, набутих у процесі навчання, з іншого боку. Однією з таких концепцій та підходів є дистанційна освіта.

Останні досягнення в галузі інформаційно-комунікаційних технологій суттєво сприяють підвищенню якості викладацької та навчальної діяльності в дистанційній освіті. Ці технології включають обладнання (наприклад, комп'ютери та модеми), програмне забезпечення (програми, що забезпечують зв'язок) та лінії зв'язку (телефонна лінія). Завдяки цим технологіям навчання студенти, викладачі та освітні спеціалісти можуть спілкуватися між собою за допомогою текстів та зображень, або вони можуть завантажувати все це на свої власні комп'ютери. Вони можуть проводити телеконференції між собою. Тому багато вчених з питань освіти заявляють, що система освіти 21 століття значною мірою базуватиметься на інтерактивній дистанційній освіті [1].

При дистанційному навчанні склалося кілька режимів організації освітньої діяльності: асинхронний або заочний (студенти вивчають матеріал в зручний для них час, відповідно до встановлених викладачем термінами), синхронний (одночасна участь в занятті, наприклад, в форматі вебінару) і змішаний (поєднання синхронної та асинхронної взаємодії залежно від педагогічних завдань). Ефективне використання нових технологій вимагає особливих компетенцій викладачів, студентів, а також ефективних і зручних технологічних рішень, особливої організації освітнього процесу. Але повна реалізація програм вищої освіти в дистанційному форматі неможлива, тому що ряд найважливіших процесів університетського життя слабо піддається цифровізації, переносу у віртуальний простір [2].

Плюси ДО: гнучкий індивідуальний графік навчання; можливість пройти навчання як з регіонів країни, так і з інших країн; прийнятна вартість, може використовуватися як додатковий формат до очної форми навчання. Під час дистанційної освіти не виникає проблема з навчальною літературою — студент отримує доступ до необхідної літератури та додаткових матеріалів після реєстрації на сайті університету, або отримує навчальні матеріали поштою. Крім того, використання в процесі навчання новітніх технологій робить його більш цікавим.

Недоліками ДО є:

- 1) наявність сильної мотивації для самостійного опановування навчального матеріалу;
- 2) недостатність практичних навичок, бо навіть сучасні тренажери не замінять майбутнім медикам чи хімікам реальної практики;
- 3) проблема ідентифікації студента.

Окремо слід виділити складнощі, з якими стикаються викладачі та куратори в процесі організації ДО. Більшість викладачів мають досить високу базову підготовку в галузі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), але при впровадженні дистанційного навчання цих знань недостатньо. Викладачам необхідно було налагодити саму техніку, освоїти нові технології (Moodle і ін.), Інакше готуватися до навчального процесу і це в короткі терміни і без права вибору. Процес запису і підготовки програм / курсів займає багато годин у викладачів і важко вмістити весь обсяг лекцій в слайди. Крім того, немає живої реакції студентів.

Завданням викладачів при ДО є: управління процесом навчання (організовуючи ефективно спілкування та взаємодію у віртуальному середовищі, створюючи комфортну психологічну обстановку); чітка організація консультаційного та методичного супроводу. При цьому технологізація навчальних курсів, розміщених в електронному середовищі, забезпечує можливість автоматизованого контролю (контрольні завдання, тести) і управління самостійної роботи студентів з освоєння навчального матеріалу програми.

При ДО змінюється характер взаємовідносин між викладачами та студентами, яким при даній формі навчання надана велика свобода вчитися в зручному для себе місці і в зручний час, маючи при собі весь набір спеціалізованих засобів навчання. Питання цифрових компетенцій для студентів при цьому практично не стояло. Крім того, нині у студентів зростає запит на гнучкі освітні траєкторії і на різноманітність форм навчання. Так, для першокурсників потрібно освоєння основ самоорганізації навчання, побудова індивідуальних траєкторій, вміння самостійно вчитися. На перших курсах також корисні спеціальні адаптаційні курси для освоєння нових цифрових інструментів навчальної діяльності. Необхідна програма розвитку цифрових інструментів і цифрового контенту, потрібних для організації і проведення в онлайн-форматі практичних занять, віртуальних лабораторій, використання симуляторів, віртуальної і доповненої реальності [3].

Отже, соціально-економічна ефективність, переваги і недоліки ДО залежать від наступних факторів: використання аудіо і відеозаписів, застосування друкованих та цифрових навчальних матеріалів, електронної пошти, а також застосування нових технологій, онлайн систем управління навчання. Застосування нових технологій змінює не тільки методи і форми процесу навчання, а й саму систему освіти. Будучи сучасним та орієнтованим на студентів підходом, дистанційна освіта успішно проводиться в Україні та інших країнах і суттєво сприяє освітнім системам [4].

Література

1. Дмитренко П.В. Дистанційна освіта / П.В. Дмитренко, Ю.А. Пасічник – К.: НПУ, 1999. – 25 с.
2. Биков В. Ю. Основні принципи відкритої освіти // Педагогічні і психологічні науки в Україні. Збірник наукових праць до 15-річчя АПН України у 5 томах / Том 2. Дидактика, методика, інформаційні технології. – К.: «Педагогічна думка», 2007. – С. 67–81.
3. Машбиць Ю. І. Актуальні психолого-педагогічні проблеми дистанційного навчання / Машбиць Ю. І., Смульсон М. Л. / Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України / Лабораторія нових інформаційних технологій навчання. – Режим доступу до журн.: <http://psy-science.com.ua/PsInsUa.html>. – Заголовок з екрана.
4. Татарчук Г. М. Институционализация дистанционного обучения: социологический аспект / Г. М. Татарчук // Образование. – 2000. – № 1. – С. 63–72.

ВІРТУАЛЬНА ПЛАТФОРМА MOODLE— СЕРЦЕ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Лесний В.В., Лесна А.С.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. За рік карантину освітня система України остаточно адаптувалася до цифрового формату, але чи змогли ми усунути гострі технічні, педагогічні, організаційні, юридичні проблеми дистанційного навчання? Який вплив чинить пандемія коронавірусної інфекції на навчання студентів на клінічній кафедрі медичного університету? Питання й досі залишається риторичним чи настав час дискусії...

Основна частина. Дистанційне навчання на вітчизняній клінічній кафедрі стикнулося з айсбергом проблем і в ситуації, що склалася, здається, що, в кращому випадку, навчання практичним навичкам, спілкування з пацієнтами, знайомство з основами роботи в перев'язній або операційній, поставлено на паузу... Але, проаналізувавши світовий досвід провідних країн, можна впевнено констатувати факт, що пандемія коронавірусної інфекції стала каталізатором медичної освіти. Як приклад, удосконалення і розробка нових платформ для дистанційного навчання